

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสาเหตุและการจัดการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ ตลอดจนวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ (เดิม) และมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายและผู้ปฏิบัติงานที่วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ (เดิม) จำนวน 24 แห่ง และห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 41 แห่ง แห่งละ 2 คน จำนวนรวม 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ในส่วนของการสรุปผลการวิจัย แบ่งเป็น 6 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรและปริมาณการปฏิบัติงาน ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในด้านปริมาณ ประเภทและภาษา ตอนที่ 4 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ตอนที่ 5 การจัดการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านการจัดเก็บ การจัดเรียง เครื่องมือช่วยค้นและการให้บริการ ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

หัวหน้าฝ่ายและผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรในภาพรวมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์ รองลงมาได้แก่ ระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์ ตามลำดับ ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าฝ่าย รองลงมาได้แก่ บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ตามลำดับ มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี และประสบการณ์ 11-15 ปี ตามลำดับ

ห้องสมุดส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติหน้าที่วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการจำนวน 1-2 คน รองลงมาได้แก่ จำนวน 3-4 คน และจำนวน 5-6 คน ตามลำดับ มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนในฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากร จำนวน 1-2 คน รองลงมาได้แก่ จำนวน 3-4 คน และจำนวน 5-6 คน ตามลำดับ บรรณารักษ์สามารถวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการหนังสือ (ในภาพรวม) โดยเฉลี่ยต่อวัน จำนวน 30 ชื่อเรื่องขึ้นไป รองลงมาได้แก่ จำนวน 6-10 ชื่อเรื่อง จำนวน 16-20 ชื่อเรื่อง และจำนวน 11-15 ชื่อเรื่อง ตามลำดับ โดยบรรณารักษ์สามารถวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการหนังสือภาษาไทย โดยเฉลี่ยต่อวัน จำนวน 31 ชื่อเรื่องขึ้นไป รองลงมาได้แก่ จำนวน 11-15 ชื่อเรื่อง จำนวน 6-10 ชื่อเรื่อง จำนวน 26-30 ชื่อเรื่อง และจำนวน 16-20 ชื่อเรื่อง ตามลำดับ และสามารถวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการหนังสือภาษาต่างประเทศ โดยเฉลี่ยต่อวัน จำนวน 6-10 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่ จำนวน 16-20 ชื่อเรื่อง จำนวน 11-15 ชื่อเรื่อง จำนวน 1-5 ชื่อเรื่อง และจำนวน 31 ชื่อเรื่อง ขึ้นไป ตามลำดับ

2. สภาพทั่วไปของหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในด้านปริมาณ ประเภทและภาษา

ห้องสมุดส่วนใหญ่มีปริมาณหนังสือภาษาไทยที่ค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด จำนวนน้อยกว่า 500 เล่ม รองลงมาได้แก่ จำนวน 500-1,000 เล่ม จำนวน 1,001-2,000 เล่ม และไม่มีปริมาณหนังสือภาษาไทยที่ค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด ตามลำดับ ปริมาณหนังสือภาษาอังกฤษที่ค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด จำนวนน้อยกว่า 500 เล่ม รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดที่ไม่มีหนังสือภาษาอังกฤษค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด จำนวน 500-1,000 เล่ม และจำนวน 1,001 - 2,000 เล่ม ตามลำดับ ห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่มีปริมาณหนังสือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่ค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 500 เล่ม และ 500-1,000 เล่ม ตามลำดับ ระยะเวลาที่มีหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด น้อยกว่า 6 เดือน รองลงมาได้แก่ ระยะเวลา 6 เดือน - 3 ปี และระยะเวลา 10 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยลำดับที่ของประเภทหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการที่มีในห้องสมุด เรียงจากลำดับมากที่สุดมาน้อยที่สุด โดยลำดับที่ 1 = มากที่สุด ดังนี้ สิ่งพิมพ์รัฐบาล ($\bar{X} = 2.53$) รองลงมาได้แก่ หนังสือทั่วไป ($\bar{X} = 2.61$) ตำราเรียน/เอกสารการสอน ($\bar{X} = 3.27$) หนังสืออ้างอิง ($\bar{X} = 3.46$) และอื่น ๆ ($\bar{X} = 5.37$) ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยลำดับที่ของหมวดหมู่ของหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการที่มีในห้องสมุด ได้แก่ สังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 6.07$) รองลงมาได้แก่ ศาสนา ($\bar{X} = 7.24$) วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 7.33$) ภาษา ($\bar{X} = 7.75$) อื่น ๆ ($\bar{X} = 7.77$) ความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = .79$) ปรัชญา ($\bar{X} = 8.05$) ศิลปะและนันทนาการ ($\bar{X} = 8.07$) วรรณคดี ($\bar{X} = 8.31$) ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ($\bar{X} = 8.46$) และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 8.57$) ตามลำดับ

3. สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

3.1 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐจากการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หนังสือได้รับบริจาคมีจำนวนมาก รองลงมา ได้แก่ ปริมาณการจัดหาหนังสือของห้องสมุดมีมากไม่สัมพันธ์กับอัตรากำลังของบรรณารักษ์และปฏิบัติงานในฝ่ายวิเคราะห์ฯ ไม่มีการคัดเลือกหนังสือที่ได้รับบริจาคเฉพาะรายการที่เหมาะสมกับการให้บริการในห้องสมุด ปริมาณการจัดหาไม่สม่ำเสมอในแต่ละปีทำให้ปีที่จัดหาได้มากมีหนังสือค้างมาดและไม่มีกระบวนการจำหน่ายหนังสือที่ได้รับบริจาคที่ไม่ต้องการตามลำดับ

3.2 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านบุคลากรพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ รองลงมาได้แก่ การได้รับมอบหมายให้ทำโครงการพิเศษหรือภาระงานอื่นของห้องสมุดทำให้ปริมาณงานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการน้อยลง ฯ การลาออกทำให้เสียเวลาในการรับคนใหม่และฝึกปฏิบัติงาน ขาดผู้ช่วยบรรณารักษ์ที่มีความสามารถในการช่วยปฏิบัติงานระดับพื้นฐาน และบุคลากรขาดความถนัดทางภาษาทำให้กำหนดหัวเรื่องได้ช้า ตามลำดับ

3.3 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านกระบวนการ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หนังสือมีข้อมูลเพื่อลงรายการไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ทำให้ต้องใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูล รองลงมาได้แก่ ขาดการวางแผนที่เป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาหนังสือค้าง และไม่มีการถ่ายโอนข้อมูลจากฐานข้อมูลอื่นเข้าสู่ฐานข้อมูลของห้องสมุด เพื่อลดเวลาในการลงรายการและวิเคราะห์หมวดหมู่ ตามลำดับ

3.4 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การสืบค้นฐานข้อมูลจากแหล่งอื่นใช้เวลานาน รองลงมาได้แก่ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำ และไม่มีฐานข้อมูลร่วม (สหบรรณานุกรม- Union Catalog) ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการตรวจสอบ เพื่อลดการวิเคราะห์หัวเรื่องและหมวดหมู่ของหนังสือที่ซ้ำซ้อน ตามลำดับ

4. การจัดการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

ในด้านการจัดเก็บ การจัดเรียง เครื่องมือช่วยค้นและการให้บริการ ในภาพรวม

พบว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีการให้บริการหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด ลักษณะการให้บริการหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดพบว่า ส่วนใหญ่เป็นชั้นปิด เจ้าหน้าที่หยิบให้เมื่อผู้ใช้แจ้งความประสงค์ วิธีที่ผู้ใช้ทราบรายชื่อหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดพบว่าส่วนใหญ่ห้องสมุดจัดทำฐานข้อมูลหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้ทาง OPAC การให้บริการยืม-คืนหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดพบว่า ให้ยืมได้เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์หมวดหมู่แบบเร่งด่วนแล้ว การจัดเรียงหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดพบว่า มีการจัดเรียงตามประเภทที่มาของหนังสือ เช่น หนังสือชื่อและหนังสือบรรณานุกรม

5. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

5.1 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรควรมีการประสานงานกับงานจัดหา เพื่อรับทราบสภาพและร่วมแก้ไขปัญหาหนังสืออ้างอิงรองลงมาได้แก่ จัดหาหนังสือในปริมาณที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี และกำหนดระเบียบและแนวทางในการรับหนังสือบรรณานุกรมที่ชัดเจนทั้งในด้านเนื้อหาและความทันสมัย ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านบุคลากร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพิ่มในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ รองลงมาคือ ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพิ่มในด้านภาษาและสาขาวิชาที่รับผิดชอบ และเพิ่มอัตรากำลังให้สัมพันธ์กับปริมาณงาน โดยมีการวิเคราะห์ภาระงานตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านกระบวนการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ปรับขั้นตอนการวิเคราะห์หมวดหมู่ให้เป็นระบบที่ชัดเจน ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน รองลงมาคือ ผู้บริหารนำเรื่องการแก้ไขปัญหาหนังสืออ้างอิงการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ เข้าในแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและประเมินผลการปฏิบัติงาน และรวมงานจัดหาทรัพยากรและงานวิเคราะห์หมวดหมู่เป็นฝ่ายเดียวกัน เพราะเป็นลักษณะงานคาบเกี่ยวกันเพื่อการประสานงาน ทำให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้นตามลำดับ

5.4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่ และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รองลงมาคือ จัดหาเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อผู้ปฏิบัติงาน และมีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ร่วมกัน ตามลำดับ

6. แนวทางและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าควรมีการเพิ่มอัตราค่าจ้างด้านบุคลากร มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่ควรมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นมากโดยไม่จำเป็น จัดทำโครงการเพื่อจ้างเหมาวิเคราะห์หนังสือค้ำรองนอกเวลาปฏิบัติงาน จัดหาบุคลากรที่มีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่เพื่อจะได้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และฝึกอบรมบุคลากรในงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศทั้งความรู้ในสาขาวิชาและภาษาต่าง ๆ ตามลำดับ

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี และประสบการณ์ 11-15 ปี ห้องสมุดส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติหน้าที่วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ 1-2 คน รองลงมาได้แก่ 3-4 คน และ 5-6 คน มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนในฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากร 1-2 คน รองลงมาได้แก่ 3-4 คน และ 5-6 คน บรรณารักษ์ของห้องสมุดส่วนใหญ่สามารถวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการหนังสือภาษาไทยเฉลี่ย 31 ชื่อเรื่องขึ้นไป/วัน รองลงมาได้แก่ 11-15 ชื่อเรื่อง/วัน และ 6-10 ชื่อเรื่อง/วัน บรรณารักษ์สามารถวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการหนังสือภาษาต่างประเทศเฉลี่ย 6-10 ชื่อเรื่อง/วัน รองลงมาได้แก่ 16-20 ชื่อเรื่อง/วัน และ 11-15 ชื่อเรื่อง/วัน จะเห็นได้ว่าผู้ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติหน้าที่วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุดส่วนใหญ่มีทั้งที่เป็นบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ที่สนับสนุนการวิเคราะห์ฯ ทั้งนี้เนื่องจากขั้นตอนการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการมีบางขั้นตอนที่จะต้องให้บรรณารักษ์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินการ เช่น การกำหนดเลขเรียกหนังสือและการให้หัวเรื่อง แต่บางขั้นตอน เช่น การลงข้อมูลบางส่วน สามารถให้เจ้าหน้าที่ช่วยดำเนินการได้ และในด้านปริมาณการวิเคราะห์หมวดหมู่ที่แตกต่างกันนั้น ควรมี

เกณฑ์มาตรฐานในด้านภาระงานของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถวิเคราะห์หมวดหมู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถช่วยปฏิบัติงานในบางส่วนแทนบรรณารักษ์ เพื่อให้สามารถดำเนินการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สภาพทั่วไปของหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

สภาพทั่วไปของหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ จากการวิจัยพบว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มี ปริมาณหนังสือภาษาไทยที่ค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด น้อยกว่า 500 เล่ม รองลงมาได้แก่ 500-1,000 เล่ม และ 1,001- 2,000 เล่ม ปริมาณหนังสือภาษาอังกฤษที่ค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด น้อยกว่า 500 เล่ม รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดที่ไม่มีหนังสือภาษาอังกฤษ ค้ำรองวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด และ 500-1,000 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร แก้วบุชา (2531) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของหนังสือค้ำจากห้องสมุด 63 แห่ง พบว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ ตั้งแต่ 30- 6,000 เล่ม ส่วนระยะเวลาที่มีหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด น้อยกว่า 6 เดือน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร แก้วบุชา (2531) ที่พบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีหนังสือค้ำมานานเป็นเวลา 2-4 ปี อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ รวมถึงการเพิ่มขึ้นของบุคลากรในฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรอีกด้วย จึงทำให้ห้องสมุดส่วนใหญ่มีหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการลดลงจากงานวิจัยเมื่อปี 2531

ประเภทหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด เป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาล รองลงมาได้แก่ หนังสือทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร แก้วบุชา (2531) และวิทยากร เทพสุริวงศ์ (2543) ที่พบว่าหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการที่มีในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นหนังสือทั่วไปและสิ่งพิมพ์รัฐบาล

3. สาเหตุของหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

3.1 สาเหตุของหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐจากการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ สาเหตุที่พบได้แก่ หนังสือได้รับบริจาคมีจำนวนมาก หากห้องสมุดได้รับหนังสือเหล่านี้เข้ามาเป็นจำนวนมากและไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ทันทีทันใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร แก้วบุชา (2531) วิทยากร เทพสุริวงศ์ (2543) แอ็กนิว (Agnew, 1985) และปีเทอร์นิก (Paternick, 1986) ซึ่งพบว่าหนังสือบริจาคเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดหนังสือค้ำรองการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้อง

สมุด ส่วนสาเหตุที่ไม่มีการคัดเลือกหนังสือที่ได้รับบริจาคเฉพาะรายการที่เหมาะสมกับการให้บริการในห้องสมุด และไม่มีกระบวนการจำหน่ายหนังสือที่ได้รับบริจาคที่ไม่ต้องการนั้น อาจเนื่องจากห้องสมุดไม่มีการกำหนดนโยบายในการจำหน่ายหนังสือบริจาคที่ไม่ต้องการออกไป หรือมีนโยบายแต่ไม่มีการดำเนินการตามนโยบายซึ่งสอดคล้องกับจากงานวิจัยของวิทยากร เทพสุริวงศ์ (2543) ที่เสนอแนะเกี่ยวกับหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการว่า ควรมีการพิจารณาคัดเลือกหนังสือบริจาคเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น หนังสือที่มีประโยชน์น้อยหรือ หนังสือที่มีเนื้อหาไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ห้องสมุดให้บริการ สมควรที่จะคัดออกก่อนส่งไปยังฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากร ส่วนปริมาณการจัดหาหนังสือของห้องสมุดมีมาก ไม่สัมพันธ์กับอัตรากำลังของ บรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายวิเคราะห์ฯ สอดคล้องกับงานวิจัยนันทพร แก้วบุชา (2531) ที่พบว่าจำนวนบุคลากรไม่สอดคล้องกับงาน ปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอจึงเป็นปัญหาสำคัญในการ วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ

3.2 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุด มหาวิทยาลัยของรัฐด้านบุคลากร พบว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร แก้วบุชา (2531) ที่พบว่าจำนวนบุคลากรไม่สอดคล้องกับงาน ปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอจึงเป็นปัญหาสำคัญในการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ ทำให้ห้องสมุด ส่วนใหญ่ไม่สามารถวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการหนังสือได้ทัน ส่วนสาเหตุจากการได้รับ มอบหมายให้ทำโครงการพิเศษหรือภาระงานอื่นของห้องสมุด ทำให้ปริมาณงานวิเคราะห์หมวดหมู่ และทำรายการน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร แก้วบุชา (2531) ที่พบว่าบุคลากรมีเวลา ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ และงานวิจัยของรัชนิกร อินเล็ก, สิริพร วิธินันท์กิตต์ และอุทัยวรรณ ศิริเลิศ (2542) ที่เสนอว่าควรกำหนดปริมาณงานให้กับบุคลากรวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ แตกต่างกัน ตามประสบการณ์การทำงานและความสามารถ และควรระดมบุคลากรห้องสมุดมา ช่วยเร่งวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในช่วงดว่งเวลา และสาเหตุของบุคลากรขาดความถนัด ทางภาษา ทำให้กำหนดหัวเรื่องได้

3.3 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุด มหาวิทยาลัยของรัฐด้านกระบวนการ ได้แก่ หนังสือมีข้อมูลเพื่อลงรายการไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ทำให้ต้องใช้เวลามากในการค้นหาข้อมูล รองลงมาคือ ขาดการวางแผนที่เป็นรูปธรรมในการแก้ไข ปัญหาหนังสือค้าง และไม่มีการถ่ายโอนข้อมูลจากฐานข้อมูลอื่นเข้าสู่ฐานข้อมูลของห้องสมุด เพื่อลดเวลาในการลงรายการและวิเคราะห์หมวดหมู่ การกำหนดรูปแบบและระดับการลงรายการ หนังสือ มีความยุ่งยาก และการมีขั้นตอนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นในการวิเคราะห์หมวดหมู่และ ทำรายการ ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของรัชนิกร อินเล็ก, สิริพร วิธินันท์กิตต์ และอุทัยวรรณ ศิริเลิศ (2542) ที่พบว่า การถูกกำหนดด้วยรูปแบบและระดับการลงรายการหนังสือตามมาตรฐาน

ที่ยุ่งยากซับซ้อน การมีขั้นตอนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นในการวิเคราะห์หมวดหมู่ หนังสือมีข้อมูลเพื่อลงรายการไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทำให้ใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูล และไม่มีการถ่ายโอนข้อมูลจากฐานข้อมูลอื่นเข้าสู่ฐานข้อมูลของห้องสมุด เพื่อลดเวลาในการลงรายการและวิเคราะห์หมวดหมู่

3.4 สาเหตุของหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงาน ได้แก่ การสืบค้นฐานข้อมูลจากแหล่งอื่นใช้เวลานาน รองลงมาคือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำ และไม่มีฐานข้อมูลร่วม (สหบรรณานุกรม- Union Catalog) ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการตรวจสอบ เพื่อลดการวิเคราะห์หัวเรื่องและหมวดหมู่ของหนังสือที่ซ้ำซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิกร อินเล็ก, สิริพร วิธินันท์กิตต์ และอุทัยวรรณ ศิริเลิศ (2542) ที่พบว่า การสื่อสารทางไกลกับฐานข้อมูลจากแหล่งอื่นใช้เวลานานเกินสมควรและไม่มีฐานข้อมูลร่วมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการตรวจสอบเพื่อลดการวิเคราะห์หัวเรื่องและหมวดหมู่ของหนังสือที่ซ้ำซ้อน แม้ว่าในปัจจุบันห้องสมุดต่าง ๆ ได้เริ่มมีการใช้ฐานข้อมูลร่วม (สหบรรณานุกรม- Union Catalog) ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะสามารถใช้ฐานข้อมูลดังกล่าวช่วยในการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการได้มากขึ้น นับเป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกันที่มีประโยชน์มาก จึงทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ

4. การจัดการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านการจัดเก็บ การจัดเรียง เครื่องมือช่วยค้นและการให้บริการ

4.1 การจัดการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีการให้บริการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในห้องสมุด ลักษณะการให้บริการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุด พบว่า เป็นชั้นปิด เจ้าหน้าที่หยิบให้เมื่อผู้ใช้แจ้งความประสงค์ และเก็บไว้ให้บริการ โดยแยกการจัดเก็บต่างหาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยากร เทพสุริวงศ์ (2543) ที่พบว่าสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการจัดเก็บหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการไว้ในห้องเก็บหนังสือหรือห้องเก็บของ ทั้งนี้เนื่องจากสะดวกต่อการจัดเก็บและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเมื่อมีผู้ใช้บริการต้องการหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ

4.2 การจัดเรียงหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุด พบว่า มีการจัดเรียงตามประเภทที่มาของหนังสือ เช่น หนังสือซื้อและหนังสือบริจาค ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของวิทยากร เทพสุริวงศ์ (2543) ที่พบว่า การจัดเรียงหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดเรียงตามภาษาและตามอักษรชื่อ

เรื่อง เพื่อความสะดวกในการหยิบตัวเล่มหนังสือและความรวดเร็วในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

4.3 วิธีที่ผู้ใช้ทราบรายชื่อหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุด พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่จัดทำฐานข้อมูลหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้ทาง OPAC เพื่อสะดวกในการค้นหาข้อมูลของหนังสือที่ต้องการ ทำให้ทราบสถานะของหนังสือเล่มที่ต้องการได้ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของวิทยากร เทพสุริวงศ์ (2543) ที่พบว่าเครื่องมือช่วยค้นหาหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ แฟ้มรายการที่อยู่ในระหว่างการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของแอกนิว (Agnew, 1985) ที่พบว่าการดำเนินงานของห้องสมุดมีการจัดเรียงและทำคู่มือในการเข้าถึงตัวเล่มหนังสือค้าง

4.4 การให้บริการยืม-คืนหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุด พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ยืมได้เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์หมวดหมู่แบบเร่งด่วนแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยากร เทพสุริวงศ์ (2543) ที่พบว่าการให้บริการคือ อนุญาตให้ยืมได้เหมือนกับหนังสือทั่วไป

5. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

5.1 ด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ฝ่ายจัดหาควรมีการประสานงานกับงานวิเคราะห์ทรัพยากร เพื่อรับทราบสภาพและร่วมแก้ปัญหาหนังสือค้างรอ รองลงมาคือ จัดหาหนังสือในปริมาณที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี และกำหนดระเบียบและแนวทางในการรับหนังสือบริจาคที่ชัดเจนทั้งในด้านเนื้อหาและความทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรักษิณกร อินเล็ก, สิริพร วิธินันทกิจ และอุทัยวรรณ ศิริเลิศ (2542) ที่พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการคือ ควรมีนโยบายที่แน่นอนในการจำหน่ายหนังสือค้างที่มีประโยชน์น้อยออก ก่อนเข้ากระบวนการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ และควรกำหนดระเบียบของการบริจาคหนังสือ โดยขอรับบริจาคหนังสือเฉพาะที่ห้องสมุดให้บริการเท่านั้น

5.2 ด้านบุคลากร พบว่าควรมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพิ่มในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ และฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพิ่มในด้านภาษาและสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อให้มีความชำนาญ เพราะการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ จำเป็นต้องอาศัยเวลาและความชำนาญ ซึ่งต้องฝึกอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ จากการวิจัยในครั้งนี้ยังพบว่าควรมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพิ่มในด้านภาษาและสาขาวิชาที่รับผิดชอบ และเพิ่มอัตรากำลังให้สัมพันธ์กับปริมาณงาน โดยมีการวิเคราะห์ภาระงาน ใกล้เคียงกับงานวิจัยของรักษิณกร อินเล็ก, สิริพร วิธินันทกิจ และ

อุทัยวรรณ ศิริเลิศ (2542) ที่พบว่าควรให้ปริมาณงานกับบุคลากรวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการแตกต่างกัน ตามประสบการณ์การทำงานและความสามารถ และควรระดมบุคลากรห้องสมุดมาช่วยเร่งวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการในช่วงช่วงเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร แก้วบุชา (2531) ที่เสนอแนวทางแก้ไขว่าควรมีการระดมบุคลากรของห้องสมุด เพื่อเร่งทำรายการและวิเคราะห์หมวดหมู่ให้หมดไปจากห้องสมุด

5.3 ด้านกระบวนการ พบว่าควรปรับขั้นตอนการวิเคราะห์หมวดหมู่ให้เป็นระบบที่ชัดเจน ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ได้แก่ การลงข้อมูลเดียวกัน 2 ขั้นตอนคือ การกรอกข้อมูลลงใน Worksheet และการลงข้อมูลในฐานข้อมูลของห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิกร อินเล็ก, สิริพร วิธินันทิกัตต์ และอุทัยวรรณ ศิริเลิศ (2542) ที่พบว่าการถูกกำหนดด้วยรูปแบบและระดับการลงรายการหนังสือตามมาตรฐานที่ยุ่งยากซับซ้อน การมีขั้นตอนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นในการวิเคราะห์หมวดหมู่ หนังสือมีขั้นตอนเพื่อลงรายการไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทำให้ใช้เวลานานในการค้นหาข้อมูล และไม่มีการถ่ายโอนข้อมูลจากฐานข้อมูลอื่นเข้าสู่ฐานข้อมูลของห้องสมุด เพื่อลดเวลาในการลงรายการและวิเคราะห์หมวดหมู่ ซึ่งการแก้ปัญหานี้ทำได้โดยกำหนดปริมาณงานที่ชัดเจนให้กับบุคลากรตามประสบการณ์การทำงาน ความสามารถ และกำหนดปริมาณการวิเคราะห์หนังสือให้ได้จำนวนที่กำหนดขึ้นต่อวัน หรือต่อเดือน

5.4 ด้านเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงาน พบว่าควรมีการปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รองลงมาคือ จัดหาเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อผู้ปฏิบัติงาน และมีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ร่วมกัน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิกร อินเล็ก, สิริพร วิธินันทิกัตต์ และอุทัยวรรณ ศิริเลิศ (2542) ที่พบว่า การสื่อสารทางไกลกับฐานข้อมูลจากแหล่งอื่นใช้เวลานานเกินสมควรและไม่มีฐานข้อมูลร่วมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการตรวจสอบเพื่อลดการวิเคราะห์หัวเรื่องและหมวดหมู่ของหนังสือที่ซ้ำซ้อน ซึ่งหากห้องสมุดจัดหาเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อบุคลากร จะทำให้การปฏิบัติงานรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนการใช้ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ร่วมกัน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและใช้ฐานข้อมูลร่วมกันและทำให้งานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนังสือค้างรายการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน

การแก้ไขปัญหาดังกล่าว มีดังนี้

1. ด้านการจัดหาทรัพยากร

งานวิเคราะห์ทรัพยากรควรมีการประสานงานกับฝ่ายจัดหาทรัพยากร เพื่อรับทราบและร่วมแก้ปัญหาหนังสือค้างรอร่วมกัน มีการจัดหาหนังสือในปริมาณที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี กำหนดระเบียบและแนวทางในการรับหนังสือบริจาคที่ชัดเจนทั้งในด้านเนื้อหาและความทันสมัย หนังสือที่ได้รับบริจาคมีจำนวนมากและไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้นจึงควรมีนโยบายในการคัดเลือกหนังสือที่เหมาะสมเท่านั้น

2. ด้านบุคลากร

ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพิ่มในด้านภาษาและสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญ เพราะการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ ต้องอาศัยเวลาและความชำนาญ ซึ่งต้องฝึกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ควรเพิ่มอัตราค่าจ้างให้สัมพันธ์กับปริมาณงาน โดยมีการวิเคราะห์ภาระงาน ให้ปริมาณงานกับบุคลากรวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการเหมาะสมตามประสิทธิภาพการทำงานและความสามารถ โดยเร่งพัฒนาบุคลากรที่ยังมีความเชี่ยวชาญน้อย ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ด้านกระบวนการ

ปรับขั้นตอนการวิเคราะห์หมวดหมู่ให้เป็นระบบที่ชัดเจน ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน เพื่อลดเวลาในการปฏิบัติงาน เช่น ขั้นตอนการวิเคราะห์หัวเรื่องและหมวดหมู่ของหนังสือที่เข้าชื้อกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรใช้ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ร่วมกัน หรืออาจเลือกลงรายการเฉพาะที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการให้บริการ เป็นต้น เพื่อให้งานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

4. ด้านเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงาน

ควรมีการปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จัดหาเครื่องมือและคู่มือปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานรวดเร็วขึ้น มีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ร่วมกัน เพื่อลดขั้นตอนการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของหนังสือที่เข้าชื้อ

5. ด้านการบริหารจัดการ

ผู้บริหารควรนำเรื่องการแก้ไขปัญหาหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ บรรจุในแผนปฏิบัติงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวอย่างจริงจังต่อเนื่อง หรืออาจรวมงานจัดหาทรัพยากรและงานวิเคราะห์หมวดหมู่เป็นฝ่ายเดียวกัน เพราะเป็นลักษณะงานคาบเกี่ยวกันเพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ส่งผลให้ปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. สำรวจและศึกษาสภาพหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการของห้องสมุด ในด้านนโยบาย การจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงาน
2. ศึกษาการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ร่วมกันในการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการหนังสือของแต่ละห้องสมุด